

Այս ամսուս հասած հետաքրքիր

Փարիզ 15 հոկտ.

Եզրադատի վերաբերեալ բանակցութիւնք աւարտեցան : Ստորագրութիւնն այսօր կ'ստանայ : Պ. Պիլիքէն հասարակայնի շինութեանց նախարար պիտի ըլլայ՝ երկաթուղեաց ե նաւահանգիստից վերադարձութիւնն ալ իւր վրայ ըլլալով՝ իրաց առեալ Ազգ. քառանկրիոյ նաւահանգիստը :

Միջերկրականի մէջ Գաղղիոյ կողմէ նաւային ցոյց մ'ըլլալու զորոյցը սուտ կը հանուի :

Փարիզ 16 հոկտ.

Գաղղիոյ Պանքան իւր զեղչն հարիւրին 5 ի հանեց՝ և կանխավճարաց (աւանս) սոկոսն ալ հարիւրին 4 ի :

Սիւլա 16 հոկտ.

Հնդկաստանի վոխարքան կը պնդէ որ Աֆղանստանի Էմիրն անձամբ Փէշաւէթը երթալով ներսում խնդրէ :

Լոնտ 16 հոկտ.

Նախարարութեան խորհուրդոյ նախագահ Պ. Քայրոյի Բաժնային մէջ առեւտրականութիւն մ'ընելով յայտնեց թէ խոսիլիս ամեն տէրութեանց հետ բարեկամութեամբ ապրիլ կուզէ :

Վիեննա 16 հոկտ.

Վիեննայի Վաղէթը Պանիոյ մէջ գործուած անգլոսլոնական նկատմամբ Բ. Գրան հանած չըջբերականին կոմս Անտրաշի կողմէ տրուած պատասխանը կը հրատարակէ :

Լոնտ 15 հոկտ.

Օտմ. Բոնս.	40 7/16
Փոխ.	1863 43 3/4
»	1869 43 1/4
»	1871 48
»	1872 49
»	1873 41 3/8
»	Եզրային 70 1/4
Անդ. Բոնս.	94 7/16

Փարիզ 16 հոկտ.

Օտմ. Բոնս. 40,60

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վեհ. Սուլթանն երէկ իրիկուն երէրդի պալատը ճաշ տուաւ Անդղիոյ գեղարարին և անոր ակնոյն :

Երեքշաբթի օրը նախարարաց ժողովը վերստին պիտի գումարուէր թղթագրութեան բարձման վրայ խորհելու համար : Բայց Մեծ-Եղարքսին մինչև իրիկուն երէրդի պալատը գտնուելուն պատճառաւ չկրցաւ գումարիլ :

Թուրք լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Վեհ. Սուլթանն իւր բանակի օգնականներէն մին՝ Սիւսնքէյ աքսորեալ Բէտիֆ և Ապալիլ Գէրիմ փաշաներուն ընտանեացը զրկեր է յուսուից խօսքեր բնելու և իւրաքանչիւրին ստրկի գումարներ յանձնելու :

Իր հաւատեն թէ Անդղիոյ Գէրիմ Պէյըր փաշան Կ. Պոլսոյ պաշտպանութեան գծին հրամանատար անուանեալ է :

Օսմանեան Պապէլ և Սուլթանին շագնաններն երեքշաբթի օրը Սէփաթիոյ մայրաքաղաքս վերադարձան 7000 ի չափ Օսմանեան գերի զօրականներ բերելով, որոց մէջ է նաև Պէրիֆ Սէմէտ փաշան :

Բ. Գրան արտաքին գործոց թարգմանատան անդամ Նորատունկեան Դարբինէ Էֆէնդին Սերպիոյ սահմանային ուղղութեան յանձնաժողովին անդամ անուանեցաւ, և վաղը պիտի մեկնի մայրաքաղաքէն :

Վեհ. Սուլթանը Պէյլէրպէյի ծովեղերքը գտնուող մեծ տաքարանք մը բնակութեան տուաւ Թուսնուզի խայրէատին փաշային :

Մայրաքաղաքի Բուստիան գետնայանտան առաջին թարգման Պ. Սնու Նոյն գետնայանտան խորհրդաւան (Միւսթէշար) անուանեցաւ փոխանակ Պ. Նէլիսօֆի :

Իսկ առաջին թարգմանութեան պաշտօնը պատերազմէն առաջ Աղբիւնուտօրոյ մէջ Ռուսական հրատարակութեան ընդ Պ. Խանսֆի յանձնուեցաւ :

Երէկ մայրաքաղաքի Յաւնաց Պատրիարք ընտրուեցաւ Սելանիկի մետրապօլիտ Գեր. Եփովիմ արքեպիսկոպոսը :

Ռոստոմօնէ հոկտ. 12 թուով հեռուեալը կը դրեն :

« Երէկուրէն ի վեր գրոյց կը պարտի թէ բաղմաթիւ Ռուսական վաշտեր ևս գաւնալով Ռոստոմօնի մետակայ գիւղերը վերստին գրաւեր են : Հինգ հազար հետեակազօր Լիւթ Պարկազ մտեր են, չորս հազար Վիդէ, և 300 հեծեալ ալ Հայրամպօյ :

« Այս լուրը տրամաթիւն պատճառեց քաղաքիս բնակչաց, զի սուրապէս թուրքաց կրօնի թէ Մեծ-Եղարքսին հետագիւր եկեր է մեր կառավարչին թէ Ռուսաց վերադարձին նպատակը Քրիստոնէից սիրւած հանգարտեցնել է, և թէ Ռուսական իշխանութիւնք Օսմանեան իշխանութեանց գործին չպիտի խառնուին :

« Յաւնաց եպիսկոպոսը կառավարութեան խնդրանքը հաճական պաշտօն մ'ընելու ելաւ Ռոստոմօնի շրջակայ գիւղերն, որպէս զի Քրիստոնէականները քաղաքի թաղի չափ որ թուրքաց վրէժխնդրութեան վախճանով գաղթեն : »

Իլդիրի Էնթարիալ լրագրին Մանիայի թղթակիցը Սարուխանի կողմերը բնակող Չէրքէզաց ասպատակութիւնները ծանուցանելու առթիւ հետեակ իրողութիւնը կը պատմէ :

« Ասկէց քանի մ'օր առաջ այս սարսափելի գաղթականներէն մեծ կակ խումբ մը Պէյաթա անուն փոքրիկ գիւղը կերթան և կողոպտելու համար հետեակ գաւը կը նիւթեն, ինքզինքնին իւր թէ կեդրոնական իշխանութեան կողմէ աւազակներ հալածելու պաշտօնով զրկուած Գըր սէրատարներն ձեռնադնելով, առանց գիւղացիութեան գեղացիները գիւղին դուրսը շրջափակ տեղ մը կը գումարեն՝ իրենց պաշտօնին վերաբերեալ ինչ տեղեկութիւնները ըստանալու պատրուակաւ : Երբոր պարզմիտ գիւղացիք կը գումարուին, Չէրքէզներն իրենց հրադէնները չորս կողմէն անոնց վրայ ուղղելով կը հըրամային որ չչարժին Յետոյ գտնուող ամենն ալ լաւ մը կը կապին հոն կը թողուն, և իրենք կ'երթան արձակ համարձակ գիւղը կ'ապաստակեն :

« Այս ամեն չարագործութեանց պատճառը, կըսէ թղթակիցն իրաւամբ, այդ անդուստը լեռնականներուն զէնքը չառնուիլն է : »

Երեքշաբթի առաւոտեան թանձր մէղին ժամանակ Մահաուսէի ընկերութեան 8 թիւ շագնաւը Գաւրգիւլէն եկած ժամանակ Սարայ Պարնուի ծովափէն վեր ելնելու փորձ փորձեց, և ծովափէն չուանով (եւ տէկ) քաջաւած մակոյկի մը վրայ ինկաւ, որոյ մէջ 19 զորուորք կային : Այս գիւղացիներէն հինգը ծովափու եղան, միւսներն ալ քիչ շատ ծանր կերպիւ վերստնեցան :

ԿԱՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ	
ԷՕՇԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԷ	
4 հոկտ. չորեքշաբթի իրիկուն	41,21
5 հոկտ. հինգշաբթի առաւոտ	41,23
Կէս օրին	41,22
Բուժիկի երկրպագի	Փր. 41
Թղթագրամ	Վր. 337 20

ԸՆԹԱՅՔ ՍԵՃԵՂԹՈՅ	
Կ. Պոլսի 4 շաբաթներ	
Ստիւթէ թէ յիշարար լաւ	Անդ. Վր. 4, 6
» փոխանակութեան	3, 10
Կ. Պոլսոյ Պանքային	6, 5
Քրէտի թէ յիշարար	4, 12
Քրէտի Օսթրո-Սերբ	—
Փոխ.	1863 62
»	1865 64
»	1869 62
»	1872 49
»	1873 54
Թրամուայ	Օտմ. Վր. 1 50

ԸՆԹԱՅՔ ԳՐԱՄՈՅ	
4 շաբաթներ	
Անդ. Վրա	Վր. 109 10
Նարոյնի տեղի	87 45
Խիւսիսայ Ռուս	89 41
Գըրմից	51 10
Հինգ փոքր	—
Հինգ նոց	120 20
Պրինձ	177 20

ԱՆԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՄԻՐ ԱՌԱՋԱՅԻՆ ԵՐԵՍԺՈՒՄԱՆ

Աղգային ժողովը նիստ ունի յաւաքիկայ ուրաթ հոկտ. 6 ի Ղաւթիս :

Առանց պիտի բացուի ճիշդ ժամ 6ին և գոյուր 10ին :

Հրաւիրեալ են Երեսմիսան Էֆէնդիներն՝ իրենց աղագաւորական պարտականութիւնը կատարելու փութալ :

30 սեպտ. 1878

Ի Պատրիարքարանի Հայոց

Կ. Պոլսի

ՊԱՏՐԻԱՐԿ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ՆԵՐՍԵՍ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՍ

ՕՐԱԿԱՐԳ

1. Ընտրութիւն Բաղ. Ժողովոյ հըրաժարեալ անդամաց տեղ :
2. Դատարարական խնդիր :
3. Պատրիարքարանի պաշտօնակալաց ամակալին խնդիր :
4. Տեղեկագիր յարաբերութեան գիւղանի՝ Հիւսիսային Հոգաբարձութեան գէմ եղած գանդատանաց համար :
5. Տեղեկագիր նախաձեռնութեան գիւղանի՝ Պէկեան Էֆէնդիի ամբաստանադրոյն նկատմամբ :

Առեւտրաւոր
Հ. Ս. Աւանդեան

Երեքշաբթի օրը Խառն ժողով հրաւիրուած էր, բայց Բաղ. Ժողովը մեծադոյն մաս չուսնակուին պատճառաւ կրօն. ժողովը առանձին նիստ կողմաց. իսկ Բաղ. Ժողովը ներկայ անգամը Ամեն. Ս. Պատրիարք հօր առաջարկութեան վրայ՝ Սերաստացի վարդանի խնդրով ըստ բաւականի զբաղել և Պատրիարքարանի պաշտօնէից սմանց այս մասին տուած բացատրութիւնները լսելէ ետեւ, պիւտճէի պատրաստութեան համար Տնտեսական խորհրդոյ և Երեսմիսի Հոգաբարձութեան հետ համախորհուրդ նիստ կողմացին :

Այս առթիւ, Տնտեսական խորհրդոյ և Երեսմիսի Հոգաբարձութեան միջև ծագած հաշտական խնդիրն՝ որոյ վրայ տակ առաջ կարեւոր անգիւղութիւններ հրատարակած ենք, երեւան երեւով՝ մինչև ժամը 11 1/2 տեւեց :

Տնտեսական խորհուրդին իւր գիտողութիւններն ու պատճառաւորութիւնները տուարնելու և պաշտօնական գրութեանց միջոցաւ հաստատաց, ապա ցոյցանելով թէ երեսմիսի Հոգաբարձութիւնն իւր պաշ-

տօնին դ. Սահմանադրութեան և աղգին փառհալութիւնը չարաչար դործածած է : Այս ծանր ամբաստանութիւնները չկրցաւ հերքել Երեսմիսի Հոգաբարձութիւնն և ինքզինքը պաշտպանել :

Բաղ. Ժողովը վերահասու ըլլալով դործուած ապօրինութեան և անկարգութեան, արժան գատեց Երեսմիսի Հոգաբարձութիւնը պաշտօնանի ընել, բայց մեծագոյն մասի չգոյտ լինելու պատճառաւ դործագրութիւնն յաջորդ նստին թողուց :

Պանդուխտ Մշեցիներու կողմանէ Խառն ժողովոյ ներկայացուելու համար առ Ամեն. Ս. Պատրիարք հայրն զիւր մը մատուցուեցաւ, յորում Մամիւրէ եպիսկոպոսին նախ քան ըզփանհայրութիւնն տուած խոստումներն յիշելով՝ բռնած ընթացից գէմ խոսիլ կը գտնուարին, և յօգուտ և ի շնորհիւ իւր վանուց և Մշոյ աշխարհին՝ աղագաւորական անորեւութիւն կը խնդրեն :

Երէկուան փոփոխ մէջ Մշոյ Ս. Կարապետ վանուց միաբանի մը մէկ նամակը կը ծանուցանէ թէ յիշեալ վանուց հայրութիւնը խրիմեան սրբազանի ձեռքէն յափշտակող Մամիւրէ անուն եպիսկոպոսը վանքին մէջ տնեցած տասնի չափ կողմնակից միաբաններուն հետ համաձայնութեամբ պաշտօնական նամակ մը զրկեր է Բ. Դասն յայտարարելով թէ տեղական կառավարութեան խնամոց շընորհիւ թէ վանքն և թէ Մշոյ գաւառն ապահովութեան մէջ են, և թէ ամեն կերպիւ գոհ են իրենց վիճակէն և այլն և այլն :

Նամակագիրը Մամիւրէ եպիսկոպոսին և անոր համաձայն վարդապետաց այս յայտարարութեան ստուծիւնը բաղմաթիւ ապացոյցներով հերքելէ ետեւ, այս վատ ընթացից պատճառ կամ շարժառիթ կը ցուցնէ Մամիւրէ եպիսկոպոսին յաճախ վանքը թողնելով Մաշ Երթալ և տեղական կառավարութեան դուրսնելուն հետ կերտ խոսիլ զբաղելն, որոյ ծախքն ալ միշտ վանքէն կերթայ եղբ, ոչխար, լուգ, մեղր, բըրինձ և այլն :

Եթէ ստացէ են տասնք, մանուշակե թէ ստացէ է որ այդ եպիսկոպոսն, արհաւիրհեղով ամեն օրէնք և կանոն, 100000 զրէն տեղի պարաք զիւր թէ վանքին վրայ, և երկիրն ու վանքը հարստահարող ու կողոպտող բարբարոս քիւրդերը չըմեղաւորեն կընէ զատարար, վարչութեան անհրաժեշտ պարտքն է անյապաղ պաշտօնէ գաղթեցնել այդ անձն և գաւառատանի ենթակիւ, որպէս զի վերայիշեալ գործողութիւնն ոչնչանայ և Մշոյ խղճալի Հոյ ժողովրդոց վնասները արգիւնք մը չկրնայ արտադրել :

Հայրենիք անուն լինելին երեքշաբթի առաւ թուոյն մէջ հետեակ լուրերը կը տեսնուին :

Մշոյ Ս. Կարապետ վանուց միաբանութեան կողմանէ երէկ Պատրիարքարան շարնուած հեռագիր մը ցաւօք որով կը ծանուցուէ թէ վանքը քիւրդերէ և աւաղ սիրիկէ բուրոյն պաշտարուած լինելով՝ անհընար է վանքէն դուրս ելնել, միաբանութիւնը ահ ու դողի մէջ է, ամեն վայրկեան կեանքներն վտանգի մէջ է և այլն : Ս. Պատրիարք հայրն անմիջապէս թագրիւր գրեց առ Բ. Դասն :

Ասկէ իւր ամիս մ'առաջ աղագային Պատրիարքարանէն գտնուատու-

գիր մը զրկուած էր Բ. Դուռն
Արապիկերի գայմագամի համար և
նորա պաշտօնական թիւն ինքիւր-
ւած : Երէկ Բ. Դուռն Պատրիարքա-
րան զրկուած ծանուցագիր մը տե-
ղեկութիւն կուտայ թէ Պատրիար-
քարանի խնդրանայ համեմատ հարկ
եղած հրամանը արուած է առ ուր
անկէ :

Սիւրիւրի բնակեալ Հայոց կողմա-
նէ Պատրիարքարան հասած հանրա-
գիր մը կըսէ թէ յիշեալ քաղաքին
ժամաւ մը չափ հեռաւորութեամբ
Ալի-փաշա զիւր բնակեալ Չերքէզ-
ները՝ Ռուսաց մեկնելէն օգուտ քա-
ղելով՝ բազում չարիք և վնաս կը հա-
ցընեն ևս :

Յիշեալ աղգայինք այն հանրագ-
րութեան միջոցաւ Ս. Պատրիարք
հօր գլխաւով աղգու գարման և ա-
պահովութիւն կը խնդրեն :

Գեր . Խորէն Նար Պէյ արքեպիս-
կոպոսն այս առաւօտ մայրաքաղաքս
հասաւ Օտէսայի շոգենաւով :

Տփլիսի մշակ օրագրին սեպտ .
13 թուոյն մէջ հետեւեալ կը կար-
գանք .

« Ռուս-թուրքաց ամբողջ պատե-
րազմի ընթացքով՝ Ռուսներէջ Հա-
յաստանի մէջ գրաւված երկիրնե-
րու մէջ արդէն Հայոց հոգեւորականն,
և այդ երկիրներէ Հայոց ժողովուր-
դը միտացել էր առանց առաջնորդ-
ներին :

« Բանի որ Ռուսաց զօրքը գրաւ-
ված ունէր Հայաստանի մի մաս, և
Պօլսի Պատրիարքարանը այդ երկիր-
ները իր իրաւասութենից դուրս հա-
մարելով՝ չէր կարող պահել այնտեղ
իր առաջնորդներին, կամ ուղարկել
այնտեղ քարոզիչներին : Բայց Ս. Էջ-
միածնի վանքը պարտաւոր էր հա-
գար այդ մասին : Հարկերից աւելի
արեւմտեան կան վանքում, օրոնք
պատահաբար ամբողջ ընթացքի ժա-
մանակ անշարժ նստած էին իրանց
խաչերի մէջ : Ինչի ներանցից մի քա-
նիւր չուղարկվեցան Ռուսներէջ գը-
րաւված Հայաստանի ժողովուրդը
հովուելու համար Ս. Էջմիածնի վան-
քի համար աւելի հեշտ էր այդ ա-
նել, քան թէ Կ. Պօլսի Պատրիար-
քարանի . դա մեր վանքի պարտա-
ւորութիւնն էր : Բայց նա այդ չա-
րաւ :

« Հայ երկրագործ ժողովուրդը,
Ալաշկերտի, Բայազէթի և այլ գրաւ-
եալ տեղերու ժողովուրդը մնացով
առանց առաջնորդներին, առանց հո-
վիւններին, մարդկան էր մնացել : Չա-
նազան սխալ, անհիմն լուրեր սկսեցին
տարածվել ժողովուրդի մէջ . ոչ մի քա-
հանայ, ոչ մի արեւոյ, ոչ մի քա-
րողիչ չկար, որ հանգստացնէր ժողո-
վուրդը, բացառելի նրան իր գրաւ-
ութիւնը, փարատելի երկիրը և յու-
ստահատութիւնն որ պատել էր Հայ
զիւրական աղբ արեւակութիւնը . . . :

« Երկու եւեթ օրով ծանաղարհի
հեռաւորութեան վրայ գտնուող Ս.
Էջմիածնի վանքը վնասուած իր բազ-
մաթիւ արեւմտեան կամ եպիսկո-
պոսներէջ մի քանիսներէ Հայաս-
տանի կողմը ուղարկելու . . . :

« Իսկ եթէ վանքը իր այդ պար-
տաւորութիւնը կատարէր, ինչքան
առաջնորդից, յուսահատութիւնից կա-
ղատէր նա Հայոց մարդկան, և ապա-
նապի մէջ ընկած ժողովուրդին . . . :

Եւ այդպիսով շատ հեշտ էր Ս. Էջ-
միածնի վանքին Հայ թշուառ աղ-
ք արեւակութեան գաղթականութեա-
նը առաջն առնելու :

« Երանի թէ իմանայինք՝ ինչով է
զրազված Ս. Էջմիածնի վանքը, երբ

աղգի այդ տեսակ ճգնաժամի միջո-
ցում նա իր անհատաւոր պարտա-
ւորութիւնը չէ կատարում :

Հետեւեալ նամակին իրաւայի խոր
հրդեւած թիւնն էր աղգային գա-
տիարակութեան գաղ աղգայինը փա-
փաքող ամեն աստիճանի աղգայ-
նոց խորին ուշադրութեանը կը յանձ-
նենք :

. . . Խմբագիր Տէր .

Յանուն վարժապետական անկեալ վի-
ճակի հաճեցէք ներկայս Ձեր պատուա-
կան թերթի մի անկիւնն գետեղել, ում
նախապէս իմ շնորհակալիւն կը յայտնեմ :

Ընկերութեանց ժողովներու ներկայ
դռնուելու կամ նոցա արդիւնքն իմանա-
լու բուն եռանդի բնագոյով այսօր Ղա-
լովի վարժարանն զիմեցի, տեսայ անդ
փոքր մի խումբ մարդեր, ոյց ամենու
ճակատ սեւ տխրութիւն պատած էր վըշ-
տերու ծանրութեանց տակ ընկճուած ու
զինելի մի վայր խմբուած էին, միմ-
եանց սիրտ կարողաւ, յիշեալ խումբը
ւելու, և անյողազգի զիմադրելու այն
աշարիւր ձեռքն, որ խարդան յափին
կը հաղածէ պիւնքեան, միտ կը հաղածէ
Հայի խնդիրն է այն :

Այս վնաս մարդերն վարժապետներ
էին :

Ժողովուրդի այս լքեալ գտն պատու
ունի աղգ. մանկուցն լոյս տալ, ուսում
կրթութիւն տալ, նոցա սրտերն բարձ-
րացնել այն դժուր և անարգ վիճակէն,
զոր կընդունին մեր ընտանեկան անձուկ
և ազոտու ներշնչումէն . նա պաշտօն ու-
նի շարժուն կաւը բարոյական մարդ վե-
րակերտելու :

Այլ խոստովան ծնողներ տակաւին
չեն ճանաչած նորա պաշտօնի բարձրու-
թիւն . չեն ճանաչած նորա յարգ, և
զայն վարժարանը ըստ արժանեցն իւր
ծանր և մեծ պաշտօնին մէջ : Թողած են
զայն աղքատ, լքեալ, յուսահատ վի-
ճակի մէջ, յորում բնական է որ չնորհի
իւր պաշտօնի կատարման վերայ, զի հա-
ցի խնդիրն կը հաղածէ պիւնքն, միտ կը
հաղածէ :

Ահա դիւրին է երեւակայել աղգի վի-
ճակն, ի նկատի առնելով վարժապետաց
և դաստիարակաց վիճակն, զի թէ ինչ
ատիւն յարգ ընծայեն դաստիարա-
կութեան, նոյնքան պիտի ընծայեն և
դաստիարակաց : Այն աղգի մէջ, ուր
դաստիարակներն չեն քաջալերուի, չը
կայ բարոյական դաստիարակութիւն . և
այն աղգի մէջ, ուր կը պակսի բարոյա-
կան դաստիարակութիւն, թող զիմայ
թէ ընդ երկար չափով տառանի ոչնչու-
թեան անդունդի եզրն, այլ ընդ հուպ
պիտի սուղի նորա յատակն :

Գաստիարակութեան խնդիրն, որ աղ-
գային գրասեղանի վերայ տարեկանով կը
փախ, եթէ ունի մի լուծում անմիջական,
այդ ևս վարժապետաց և դաստիարակաց
ներկայ և ապագայ վիճակի բարեօրոշմն
է . և այս խիստ դիւրին է, բաւական է
որ ծնողք խոնարհելով մի պահ իւրեանց
խոստարտութենէն, հաճին նոցա անկեալ
և ողորմելի վիճակն՝ ի նկատի առնելու
հաճին միանգամ հազարածուներու սեն-
եակն այցելել :

Եւ զի՞, զի՞ այսքան անարդուած և
հարստահարուած լինին նոքա՞ ծնողներու
անտարբերութենէն : Տեսէ՞ք Թրքոստ,
Գերմանիա, ուր քաղաքակրթութեան զե-
նիթն հասած կը իտլին իւրեւ տրեւ աշ-
խարհի հորիզոնի վերայ : Նոքա բարձր
են յոյժ, զի նոցա վարժապետաց—դաստի-
արակը մեծ դիւր ևս ինչ նոցա մէջ յարգ
և պատիւ ունին, հազարաւոր փրօնքնե-
րու և եկամուտներու տէր են, և մի մի-
այն իւրեանց աղգի մանկանց ապագայն
կը խորհին . իսկ մեր մէջ պատուաւոր մա-
րաշխանք եղած են :

Հայեր կը գտնուուին թէ Հայաստա-
նի մէջ հարստահարութիւն կայ, և վրդա
կը յայտնեն . սակայն ինչ մեծ քան զայս
հարստահարութիւն, զոր ի գործ կը դը-
նեմք մեզին մեր եղբարց վերայ, այն
անձերու, ոյց մեր գաւակաց ապագայն

* Աստ չեմ ուզեր յիշել ներկայ ժամա-
նակի անձկութիւններն և նոցա պատճա-
ռած տաղանայութիւնն :

կը բարեկաւեն . այո՞, մեր անքաջալերու-
թեամբ կը հարստահարեմք զայն և մեր
գաւակաց ապագայն սպաննելու նախա-
տիրն մեր ճակատն վերայ կը չեմք ա-
մաշեր :

Մեծիւնք, թէ կուզէք որ ձեր գաւա-
կանք յառաջն, որով և աղգն, քաջա-
լերեցէ՞ք ձեր վարժապետ և դաստիարակ-
ներն . հայ տուէք նոցա, հայ, որով և
զի ուսելով իմիայն ձեր գաւակաց կըր-
թութեան վերայ խորհին, զի ս՞ով է այն
ընտանիքի տէր դաստիարակ, որ, երբ
հաջի խնդիրն գալ բախ իւր գաւահար,
տակաւին շարունակ խորհի իւր գրա-
ւեղանի վերայ ձեռն ի ձեռս՝ Աղգ. դաս-
տիարակութեան վերայ : Այս վիճակն կը
տրամադրէ որ մեր վարժապետներ իւր-
եանց անձնական միօրինակութեան մէջ
աւելն . զի քաջալերութիւնն յառաջդիմու-
թիւն կենթադրէ :

Իսկ դուք, ո՞վ դաստիարակներ, ա՛լ
բաւ խելաք ծնողներու անքաջալերու-
թեան տապալին տակ . կանգնեցէ՞ք,
միտցէ՞ք ի մի վայր . բոլոր բարձր, վար-
ժապետական դասն պաշտպանելու, ձեր
կրթաւորած պատիւն բարձրացնելու .
ա՛լ բաւ այդ անարգ վիճակին խոնար-
հիք . միտցէ՞ք յանուն ընդհանուր վար-
ժապետութեան ձեր հանուրի միութիւնն
ներկայ և ապագայ վարժապետութեան
ապագայն պիտի բարձրացնէ անկման վի-
ճէն :

1878 հոկտ . 1 Գ. Վահագնի
Ոսկեղիւր

. . . Խմբագիր Տէր .

Հաճեցէ՞ք այն երկրորդ հրատա-
րակել Ձեր պատուական թերթին
մէջ :

Յառաջիկայ կիրակի 8 հոկտ. վար-
ժապետական ժողովի իւր երրորդ
նիստը պիտի գումարէ Ղալովի
կեդրոնական վարժարանին մէջ ի
ժամ . 7 :

Ռուսի կը խնդրուի աղգային գա-
տիարակներն և դաստիարակներն որ
փութան այն նախնի ներկայ գտնուիլ
3 հոկտ. 78 ի զիմաց վարժապե-
տի սկիւտար տական ժողովոյ
Ատենադարձի և Ատենադարձի
Մ. Մեղրեան Ս. Թաւա

ՀԱՅԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Տնօրէնութիւնն պատիւ ունի ծա-
նուցանել արդեւ հասարակութեան որ
յիշեալ կրթարանն փոխադրուած է
զիւրիս ամենէն ընդարձակ և հոյա-
կապ շէնքերէն Պապայեան գերդաս-
տանին հաշակաւոր առան, Տէրէի
միջին կամրէն վրայ, Հայոց եկեղեց-
ւոյ փողոցի բերանն, թիւ 107 :

Այս առթիւ կը ծանուցուի գա-
ւառաբնակ արդեւ աղգայինք, որ մայ-
րաքաղաքի մէջ յատուկ խնամասար
գտնելու դժուարութիւն ունեցող
ծնողք կրնան իրենց գաւակաց բոլոր
պիտոյից հոգն Տնօրէնութեան յանձ-
նել՝ տարեկան 12 ժամանեան ոսկի
յաւելլուածով :

Այս պայմանաւ ընդունուած ա-
շակերտի մը թէ՛ ուսումնական և թէ՛
հանգրձնեկան և անկողնոյ վերա-
բերեալ բալանդակ ծախքն Տնօրէ-
նութեան վրայ կը մնայ ի վերութիւն
և յապահովութիւն ծնողաց :

30 սեպտ . 1878 Տնօրէն
Օրթաքէոյ Թ. Գաւրէն

ՏՄԹՈՐ ՄԱՐԻ

Վիւննա մեթոդային տիրոջ
աւելլ զէ պաշտաւ սենեկերէն պէրու
կէրէք Էվրոս վէ կէրէք Թիւրքիա
խոստովանելէն քէսպը շէօքէթ
կիլմիշ օլուն Տօքթօր Մարքի պու-
տէֆա Պէշիկիւմ վարժար խկէշիսի քար-
շարնտա 90 նա մերօրու Մաճար էճ-
ղահանէսինա բարդ կիւնէրինա
մատա հէր կիւն սաաթ իւշտէն ալ-

թը յա քատար կէլէն ֆաքիր խաաթա-
լէրի խոյրէթ պաքաճաղը կիւլի, սա-
լըր վաղը լալ տախի քէնտի խանէ-
սինա խաաթէկեան իշիւն վիզիլմա
դապուլ խէճէք տիւն :

Միւսայիլէյ Տօքթօր Էպէլիք վէ
ճէրաշըքաա մէհարէթը ֆէվզլաաթ
սի օլուպ ումաճ խաաթալըքարա վէ
Ֆրէնկի վէ պուշտան քաւա եւլէրէ
վէ կէօզ վէ գուլաք վէ տէրի խա-
թալըքարնը վէ բահիմ ափուշէթի
վէ սինիլ զայիլիլի իլէ պէլ սօվադ-
լուզուաա տախի քէնտի իճաա իթմիշ
օլուպուա պիւր նէվ ալաթիլէ զն աէ-
ֆատա էյի իտէճէյինի իլան խէր :
Տէֆա սաաթ 7տէն 9ա քատար թա-
պիպի միւսայիլէյին Ղալովաա Գա-
րաքէօյաթ Թրաքիյա սմաաիւնա քար-
շարնտա Մ. Նիքօլաքի Մալուսի էճ-
ղախանէսինա պուշտաճիլ իլան
օլուաա :

ՏՄԹՈՐ Կ. ՃԵՌԱՆԻՆ

Պու տէֆա Պէշիլմաա վարժար
խկէլէսինա ճաաաէյէ չըքար իքէն
քարշարնտ քի 90 նա մերօրու Մա-
ճար էճղախանէսինա բարդ իրթէ-
սի վէ վիշտէմէ կիւնէրի սաաթ եէ-
տիտէն սօքուա քատար հէր նէվի
հիլլէթլէրէ վէ խուսուսի իլէ ֆրէնկի
վէ պէլ սօվալըքաա պաքաճաք տըր-
ֆուքարէլէրէ մէճանէն օլաաք :

19

Ի Լ Ա Ն

Նիգամիյէ քէօմիւր անպարը ի-
չուն լուզումի կէօրինէն եիւզ պին
օգկա իղմիա Մէշէ քէօմիւրի թալի-
խի քարարանէ իթիպալէն իկիլմի
պիւր կիւնէ քատար թէպիլմ օլունաք
վէ էսմանը մաքալաք սէնէտիլին վի-
րուտ իլէ մուամէլէյի լաղմէթ պաա
էլ իճրա եիւզիւք քայիլմ եիւզ օ-
թուգ զրուշա օլաաք հէման Նիգա-
միյէ խաղինէսինա վիլիլմէք շար-
թը վէ շէրալիլի սայիլիլի միւսթէֆէ-
րիաա իլէ պէշէր եիւզ քայիլմ եիւզ
սօքաա զրու օլաաք թալիլի էօհ-
տէսինա օլուպ իւզալ թըլըլըն էվէլ
լումիլին սօքաալընք բարդ իրթէ-
սի կիւնիւ սաաթ պէշտէ քարարը գա-
թիսի վիլիլմէյինա, իթիպալէն
թալիլ օլունաա եէվիլ մէքէլըրէ
Տարը Շուրապ ասքէլիյէ կէլմէլէրի
3 թըլըլըն էվէլ 1878

Պապը Սէրաքէրի

Եւմուշաք Օլմանիլա պուլաալը
քիլէ 7000, պէշէր քիլէսի 26 1/2
զր, լիպա 59, պիւր լիպա Նօքաա
կէլուր իտէ պուլաալ իլէ իքմալ օլու-
նաաք տըր :

Եւմուշաք իպրայիլ պուլաալը
քիլէ 3500, պէշէր քիլէսի 36 զր,
լիպա 57 1/2, պու տալի պիւր լիպ-
ա Նօքաա կէլուր իտէ պուլաալ իլէ
իքմալ օլունաաք տըր :

Նիգամիյէ նաւը աղիլ խաաթիսի
տէկիլմէլէրի իտէլէլէրինա եէվիլ-
յէ իքի պին քիլէսի թէպիլմ օլունաք
վէ թէպիլմիյէ քատար վուպու պու-
լաաք քէաֆիլիլի մէսարիլի իլէ բէս-
մի կէօմիլիլի միւսթէսինա սիլա
օլմաք վէ մաքալաք սէնէալէրին վի-
րուտ իլէ մուամէլէյին իթիպալէն-
աա եիւզիւք ալթուն եիւզ իւշ զրա
օլաաք հէման Նիգամիյէ խաղինէսին-
աէն վիլիլմէք իւզրէ ֆիլալթ մու-
րադալմէլէրի իլէ թալիլալէրի էօհ-
տէլինա օլուպ թըլըլըն էվէլ լու-
միլին պէշիլմի վիշտէլիլի կիւնիւ
քարարը գաթիսի վիլիլմէյինա, իթի-
պալէն թալիլ օլունաա եէվիլ
մի մէքէլըրէն սաաթ պէշտէ Տարը
Շուրապ ասքէլիյէ կէլմէլէրի
3 թըլըլըն էվէլ 1878

Պապը Սէրաքէրի

7,121,120-13 4.070 10115